

νεύση τὴν πραότητα, τὸν οἶκτον, τὴν συγγνώμην, τὴν ἐγκαρτέρησιν, τὴν φιλαλληλίαν καὶ ὅλας τὰς μεγάλας χριστιανικὰς ἀρετάς, ποῦ ὑποτίθεται ὅτι κυβερνοῦν τὴν σύγχρονον ἀνθρωπότητα. Μάταιος φόβος! Ἡ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ δὲν ἔκαμιν ὀλιγωτέρους τοὺς σκληροὺς καὶ ἀναισθητοὺς ἀνθρώπους εἰς τὸν κόσμον καὶ δὲν ἡλάττωσεν οὔτε κατὰ σταγόνα τὸ αἷμα, ποῦ χύνεται ἀπὸ καταβολῆς τοῦ πλανήτου αὐτοῦ. Καὶ ἡ διδασκαλία τοῦ Νίτσε δὲν ὑπάρχει κανεὶς φόβος νὰ κάμῃ ὀλιγωτέρους τοὺς ἀγαθοὺς, τοὺς εὐσπλάγχχνους καὶ τοὺς ἐλεήμονας. Μεταξὺ Χριστοῦ καὶ Ζαρατούστρα ἡ ἀνθρωπότης ἀκολουθεῖ τὸν δρόμον τῆς, διευθυνομένη ἀπὸ τὰ νεῦρά τῆς, τὸ αἷμά τῆς, τὴν ἰδιοσυγκρασίαν τῆς καὶ τὰς ἀενάους καὶ πολυωνύμους ἐπιδράσεις τοῦ κοσμικοῦ περιβάλλοντος. Ὅλαι αἱ φιλοσοφίαι τοῦ κόσμου δὲν ἔχουν τὴν δύναμιν νὰ κάμουν ἀπὸ ἓνα ἀμνὸν ἓνα λύκον, καὶ ὅλαι αἱ θρη-

σκείται τῆς Γῆς δὲν ἡμποροῦν νὰ βγάλουν ἀπὸ ἀπὸ ἓνα λύκον ἓνα ἀμνόν! Τὸ γεγονός εἶνε αὐτό.

Ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τῆς ἀνθρωπότητος ἔχει τὴν ἀνάγκην ν' ἀποτείνεται κάποτε ὑπεράνω τῶν ἐγκοσμίων καὶ νὰ κινῆται ἐλεύθερον μέσα εἰς τὸ φῶς τῶν ὡραίων νοητῶν κόσμων. Εἴτε ὁ Χριστὸς τὸ δηγῇ ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ χρυσὰ σύννεφα τῆς μελαγχολικῆς δύσεως, εἴτε ὁ Νίτσε ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ ὀργισμένα νέφη, ποῦ τὰ ξεσχίζουν οἱ κεραυνοί, τὸ ἀποτέλεσμα εἶνε τὸ ἴδιον. Τὸ βάπτισμα τοῦ φωτὸς εἶνε τὸ αὐτό. Ἐνας μόνον κίνδυνος ὑπάρχει ἀπὸ τὴν Νιτσεϊσμόν, καὶ ἰδιαιτέρως τὸν Ἑλληνικὸν Νιτσεϊσμόν: Ὁ πλασιασμός τῶν ὑπερανθρώπων. Καὶ οἱ ἰθαγενεῖς ὑπεράνθρωποι ἀπεδείχθη, δυστυχῶς, ὅτι κατασκευάζονται ἀπὸ τὸ προστυχότερον ὕψισμα, ποῦ ὑπάρχει εἰς τὸν κόσμον.

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

ΓΑΖΙΕΣ

ΠΟ τοὺς φράκτες, ἀπὸ τοὺς ὑψηλοὺς νοτισμένους τοίχους τῶν περιβολίων καὶ ἀπὸ τὰ σιδερένια κάγκελα τῶν κήπων προβάλλουν

τώρα οἱ ἀνθισμένοι κλάδοι μὲ τὰ κίτρινα χνουδωτὰ ἀνθία, ποῦ ὁμοιάζουν μὲ κεκριμπάρειες χάνδρες. Αὐτὸ τὸ σπουδαῖον γεγονός διὰ κάθε γειτονιά, τῆς ὁποίας τὰ κορίτσια ἀφανίζουν τῆς γαζίας, δὲν τὸ ἀνήγγειλε καμμία βιτρίνα ἀριστοκρατικοῦ ἀνθοπωλείου. Οἱ ἀνθοπώλαι δὲν συνεκινήθησαν μὲ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ πτωχοῦ ἀνθους. Τὰ φωτεινὰ κρυστάλλινα βάζα δὲν ἐπλύθησαν διὰ νὰ τῆς δεχθοῦν. Ἐρωτευμένοι δὲν ἔσπευσαν νὰ στείλουν ἀνθοδέσμας ἀπὸ αὐτὰς. Εἶνε ἀνοησία μεγάλη νὰ κάνῃ κανεὶς ὕλην αὐτὴν τὴν φασαρίαν τὴν στιγμὴν ποῦ χύνεται εἰς τὴν πόλιν ἢ κυανὴ θάλασσα τῶν μενεξέδων, μὲ τοὺς λευκοὺς ἀφροὺς τῶν γιασεμιῶν.

Καὶ ὅμως δὲν ὑπάρχει λουλουῖδι τόσο ἀπαλὸ καὶ τόσο χαδιάρικο ὥσάν αὐτό. Ἄμα σύρετε ἐπάνω εἰς μίαν ἀνθοδέσμη ἀπὸ βελουδένιες γαζίες τὸ χέρι σας, θὰ ἰδῇτε ὅτι θὰ σὰς ἀνταποδώσῃ τὸ χάδι μὲ περισσοτέραν ἀδρότητα καὶ καλωσύνην. Καὶ δὲν ὑπάρχει ἀκόμη ἄρωμα γλυκύτερον καὶ λεπτότερον.

Ἐν τούτοις ἡ γαζία δὲν ἐβγήκε ἔξω ἀπὸ τὴν Ἀθηναϊκὴν μικροσυνοικίαν. Ἡ γαζία κατῴρωσε νὰ μείνῃ δημοκρατικὴ. Δὲν τὴν ἐπηρέασε τίποτε, οὔτε τῶν χρυσανθέμων ἡ μετάστασις εἰς τὰς τάξεις τῶν ἀριστοκρατῶν. Ἐμείνεν ἡ πιστὴ καὶ ἀφωσιωμένη φίλη τοῦ λαοῦ. Ἴσως τις νὰ τὴν ἀπεκάλει τυχάρπαστον, ἀλλὰ δὲν εἶνε. Ἐκεῖ ὅπου εἶνε, τὴν ἔφερε ὁ θαυμασμός καὶ ἡ ἀγάπη

τοῦ πτωχοῦ κόσμου, ὁ ὁποῖος τώρα πανηγυρίζει τὴν ἀνθησίαν τῆς Κάθε γειτονιά, ποῦ ἔχει μίαν γαζίαν καὶ σχεδὸν ὅλες ἔχουν, ἐορτάζει τώρα. Ὁ ἔρως τῶν συνοικιῶν στεφανώνεται μὲ γαζίες· μικρὰ μπουκετάκια ἐκσφενδονίζονται εἰς τὰ παράθυρα καὶ τοὺς ἐξώτας. Ἡ μοδιστρούλες τὸ πρωῒ ποῦ πηγαίνουν εἰς τὴν ἐργασίαν τοὺς ἔχουν καρφίτσωμένες καὶ δύο τρεῖς γαζίες εἰς τὸ στήθος τῶν ἢ ὅποιες δὲν ὑπάρχουν τὸ βράδυ. Τί ἐγείναν; Ἐρωτήσατε τὸν ὑπάλληλον τοῦ ἀπέναντι καταστήματος.

Μίαν φορὰν ἐσυνήθιζαν τὰ κορίτσια νὰ κλείουν μέσα εἰς μεγάλα βιβλία γαζίες καὶ βιολέτες. Ἐνα τέτοιο περίεργον νεκροταφεῖον ἀνθέων εἶχα εὑρεῖ μίαν φορὰν εἰς μίαν βιβλιοθήκην φίλου μου. Ἦτο μίαν ἱστορίαν τοῦ Ὁθωνος. Μεταξὺ μιᾶς συμπλοκῆς ἐπαναστατῶν πρὸ τῶν Ἀνακτόρων καὶ ἐνὸς χαρκτηρισμοῦ τοῦ στρατηγοῦ Κορωναίου ἔκειντο νεκρὰ μερικὰ φύλλα πανσέδων καὶ δύο ἕως τρεῖς γαζίες. Τὰ εἶχεν ἐνταφιάσει ἐκεῖ ἡ μικρὰ ἀδελφὴ τοῦ φίλου μου.

Ἡ μανία αὐτὴ εἶχε τὸν λόγον τῆς. Ὅπως κάνουν τῆς κονσέρβης καὶ μποτιλλιάρουν σήμερον προϊόντα τοῦ θέρους διὰ νὰ τὰ τρώγουν τὸν χειμῶνα, ἔτσι καὶ τότε, ποῦ ὑπῆρχον ἀκόμη ἔρωτες διαρκείας ἐνὸς ἔτους, τὰ ἐρωτευμένα κορίτσια ἔκαμναν προμήθειαν ἀνθέων διὰ νὰ ἔχουν εἰς ὅλας τὰς ἐποχάς. Σήμερον τοιαῦτα μέτρα δὲν λαμβάνονται. Οἱ ἔρωτες δὲν ζοῦν πέραν μιᾶς ἀνείξεως, ἐπομένως ἡ προμήθεια ἀνθέων διὰ τὸν χειμῶνα ἀποβαίνει περιττή. Ἡ γαζία δὲν ταριχεύονται, ἀλλ' οὔτε καὶ φυλάσσονται εἰς τὰ κρυστάλλινα βάζα, ὅπως ἄλλα ἀνθία. Ἀπὸ τὸν κήπον εἰς τὴν κομμοδόχην καὶ ἀπὸ ἐκεῖ εἰς τὸν δρόμον. Ἡ ἱστορία τῶν γράφεται μὲ δύο λέξεις: ἀνοίγουν, ἀρωματίζουν τὸν ἀέρα καὶ πεθαίνουν.

ΤΙΜ. ΜΩΡΑΙΤΙΝΗΣ